ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA
POZIOM PODSTAWOWY

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie 100 punktów,
- klucz odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych),
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty,
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną,
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w modelu) przedstawił zdający,
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), o ilu jest mowa w poleceniu,
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Zadanie		**Odpowiedzi**	**Schemat punktowania**	
numer zadania	**części zadania**		**punkty za poszczególne części zadania**	**punkty za całe zadanie**
1.		Dzieło sztuki A – 4	**1**	**3**
		Dzieło sztuki B – 2	**1**	
		Dzieło sztuki C – 3	**1**	
2.	**A.**	falanga	**1**	**2**
	B.	hoplita	**1**	
3.	1.	Solon	**1**	**2**
	2.	Perykles	**1**	
4.	A.	Hannibal	**1**	**2**
	B.	Wojny punickie [wojny z Kartaginą, II wojna punicka)]	**1**	
5.		Wprowadzenie republiki – A	**1**	**2**
		Złupienie Rzymu przez Wandalów – B	**1**	
6.	**A.**	Dzieło kultury rzymskiej	**1**	**3**
	B.	Dzieło kultury egipskiej	**1**	
	C.	Dzieło kultury greckiej	**1**	
7.	**A.**	Hagia Sophia [Aja Sofia, kościół Mądrości Bożej, kościół św. Zofii, kościół św. Mądrości]	**1**	**3**
	B.	cesarstwo wschodniorzymskie [cesarstwo bizantyjskie, Bizancjum]	**1**	

	C.	Obecność minaretów świadczy, o tym że po zdobyciu Konstantynopola przez Turków świątynia ta została przebudowana na meczet.	**1**	
8.	1.	Bolesław Śmiały [Szczodry]	**1**	**2**
	2.	Bolesław Krzywousty	**1**	
9.	**A.**	Bolesław Chrobry	**1**	**2**
	B.	1018	**1**	
10.	**A.**	XI wiek	**1**	**3**
	B.	punkty: 8 i 12	**2** po 1 pkt za wskazanie każdego punktu	
11.	**A.**	Władysław Jagiełło	**1**	**3**
	B.	Zdający powinien wyjaśnić, że na decyzji o odnowieniu Akademii Krakowskiej zaważyła potrzeba wykształcenia osób służących umocnieniu państwa i chęć podniesienia jego międzynarodowej rangi oraz potrzeba szerzenia chrześcijaństwa na Litwie. <u>Przykładowe sformułowania:</u> Król podjął decyzję o odnowieniu uczelni krakowskiej, ponieważ: • zależało mu na podniesieniu prestiżu międzynarodowego państwa • chciał dorównać innym państwom • państwo potrzebowało wykształconych osób (urzędników) niezbędnych do jego funkcjonowania	**2** 1 pkt za każdą przyczynę	
12.	**A.**	Taniec śmierci, motyw śmierci, dance macabre	**1**	**2**
	B.	Zdający powinien wskazać, że celem tego rodzaju przedstawień miało być przypominanie o śmierci, wobec której, każdy człowiek jest równy, niezależnie od pozycji zajmowanej za życia. (przypominanie średniowiecznego hasła *memento mori*)	**1**	
13.	**A.**	Ludwik Węgierski [Ludwik Andegaweński]	**1**	**2**
	B.	przywilej koszycki	**1**	
14.	**A.**	patrycjat		**1**
	B.	pospólstwo		
	C.	plebs		
15.		cech		**1**
16.	**A.**	zasadźca dopuszcza się odpowiedź: sołtys	**1**	**4**
	B.	wolnizna	**1**	

	C.	• renta naturalna • renta pieniężna (czynsz)	**2** 1 pkt za każdą formę	
17.	**A.**	Cesarz rzymski – Maksymilian (I) Król Czech i Węgier – Władysław (II Jagiellończyk) Król Polski i wielki książę litewski– Zygmunt (Zygmunt I Stary)	**3** 1 pkt za każdą postać	**5**
	B.	Habsburgowie i Jagiellonowie	**2** 1 pkt za każdą dynastię	
18.	**A.**	[Marcin] Luter	**1**	**3**
	B.	Zdający może podać, np. • przetłumaczenie Biblii na język niemiecki • pobyt na zamku Wartburg • spalenie bulli papieskiej • wyklęcie przez papieża	**2** 1 pkt za każdą informację	
19.	**A.**	Przykładowy wniosek: • We wskazanym okresie rośnie liczba przetłumaczonych książek o tematyce świeckiej. • W podanych latach rośnie dysproporcja w przekładzie na jęz. francuski książek o tematyce świeckiej i religijnej. • Wzrosło zainteresowanie literaturą francuską.	**1**	**2**
	B.	Przykładowe odpowiedzi: • wpływ przesłanek oświecenia • laicyzacja zainteresowań • wzrost zapotrzebowania na literaturę o innej tematyce niż religijna	**1**	
20.	**A.**	Przykładowe odpowiedzi: • pierwsze zastosowanie *liberum veto* • zerwanie sejmu przez posła Sicińskiego	**1**	**2**
	B.	Przykładowe odpowiedzi: • spadek efektywności prac sejmowych • osłabienie i nieskuteczność sejmu • kryzys sejmu – brak uchwał sejmowych sprzyjał wzrostowi roli sejmików (decyzje podejmowano na szczeblu lokalnym) • nowy sposób zrywania sejmów (możliwość zrywania sejmu przez 1 posła) • wydarzenie stało się precedensem, który zapoczątkował proces osłabienia efektywności prac sejmu	**1**	
21.	**A.**	Sejm Wielki [Sejm Czteroletni]	**1**	**2**

	B.	Uczeń powinien zauważyć, że król Prus dążył do osłabienia Rzeczypospolitej [do blokowania reform]. Przykładowa odpowiedź: Król Prus wydał polecenie, żeby nie dopuścić do powiększenia armii polskiej oraz dopilnować, aby sejm nie był skonfederowany.	**1**	
22.		Michał Bobrzyński ocenia Augusta II Sasa negatywnie, a Józef A. Gierowski powstrzymuje się od oceny (dopuszcza się odpowiedź: pozytywnie). <u>Różnica</u>: • Zdaniem Bobrzyńskiego August II był hulaką i rozpustnikiem, który nie dbał o dobro Polski, nie budził szacunku szlachty, a zdaniem Gierowskiego król miał wśród poddanych uznanie i podziw. • Zdaniem Bobrzyńskiego wojsko saskie było wykorzystywane przez władcę do grabieży i wzmocnienia władzy, zdaniem Gierowskiego August II nie mógł używać wojska do realizacji planów wzmocnienia władzy.	1 pkt za każdą różnicę	**2**
23.	**A.**	Komisja Edukacji Narodowej [Komisja nad Edukacją Młodzi Szlacheckiej Dozór Mająca]	**1**	**3**
	B.	Celem powołania Komisji Edukacji Narodowej było stworzenie systemu kształcenia dla młodzieży szlacheckiej.	**1**	
	C.	Zdający powinien wyjaśnić, że fundusze potrzebne na realizację zadań Komisji Edukacji Narodowej pochodziły z majątku skasowanego zakonu jezuitów. <u>Przykładowe sformułowanie</u> Komisja Edukacji Narodowej przejęła dawne majątki zakonu jezuitów, który został zlikwidowany przez papieża.	**1**	
24.		Traktat w Tylży – A	**1**	**2**
		Powstanie Trójprzymierza – B	**1**	

25.	**A.**	Decyzja: <u>Przykładowe sformułowania:</u> • Decyzja o detronizacji cara jako króla polskiego, • Decyzja o usunięciu z polskiego tronu Mikołaja I. Uzasadnienie detronizacji cara: Naród polski jest niepodległy i ma prawo sam wybrać takiego króla, którego uzna za godnego i który będzie szanował swobody obywatelskie.	Zdający otrzymuje 1 pkt za poprawnie podaną decyzję i 1 pkt za uzasadnienie	**4**
	B.	Aleksander I (Pawłowicz z dynastii Romanowów), Mikołaj I Romanow	**2** 1 pkt za każdą postać	
26.	2.	prawda	**1**	**2**
	4.	prawda	**1**	
27.	1.	Ksawery Drucki-Lubecki	**1**	**3**
	2.	Hipolit Cegielski	**1**	
	3.	Ignacy Łukasiewicz	**1**	
28.	**A.**	Tekst 1. – Czerwoni Tekst 2. – Biali	**2** 1 pkt za każde ugrupowanie	**3**
	B.	Zdający powinien w odpowiedzi uwzględnić informację, że Czerwoni chcieli, aby „wszystkie stany”, czyli również chłopi, wzięły udział w powstaniu. Natomiast Biali obawiali się, że w razie powstania zaborcy podburzą chłopów przeciwko szlachcie. <u>Przykładowe sformułowanie</u>: Biali, przeciwni walce, obawiali się, że chłopi wystąpią przeciwko powstaniu i szlachcie. Czerwoni liczyli na udział w powstaniu całego społeczeństwa.	**1**	
29.	**A.**	1916 r.	**1**	**4**
		Akt 5 listopada	**1**	

	B.	Zdający powinien zwrócić uwagę na symbolikę postaci: postać kobiety, w koronie na głowie, zakneblowanej i w kajdanach to Polska, mężczyźni w mundurach to dwa państwa Niemcy i Austro-Węgry, które sprawują kontrolę nad Polską. <u>Przykładowe odpowiedzi:</u> • Autor rysunku sugeruje, że proklamowane Królestwo Polskie nie będzie państwem suwerennym, lecz pozostającym pod kuratelą dwóch mocarstw: Niemiec i Austro-Węgier. Kobieta symbolizuje odrodzoną Polskę. Kajdany na rękach kobiety i zawiązane usta symbolizują brak wolności. • Rysunek ukazuje, że powołane przez cesarzy Niemiec i Austro-Węgier Królestwo Polskie nie będzie samodzielne, ale uzależnione od państw zaborczych. Świadczą o tym kajdany na rękach kobiety symbolizującej Królestwo Polskie oraz jej zakneblowane usta. Jest pod strażą żołnierzy cesarskich.	**2** Zdający otrzymuje 1 pkt za wyjaśnienie przesłania oraz 1 pkt za interpretację 2 elementów graficznych	
30.	**A.**	zabór austriacki (Galicja)	**1**	**2**
	B.	Przykładowe argumenty: • W tekście jest mowa o wyborach do sejmu i Rady Państwa, co świadczy, że jest to okres po wprowadzeniu autonomii w Galicji. • Tekst mówi o prowadzonej w Galicji kampanii wyborczej, a to świadczy, że jest to okres po przyznaniu autonomii. Zdający może podać również odnieść się do działalności ugrupowania Stańczyków, pojęcia i postawy „trójlojalizmu”, czy systemu kurialnego, według którego przeprowadzano w Galicji wybory do Sejmu Krajowego i Rady Państwa.	**1**	
31.	**A.**	Ameryka Północna, Australia i Oceania	**1** za oba kontynenty	**2**
	B.	<u>Przykładowa odpowiedź:</u> Główną przyczyną tego zjawiska była emigracja oraz w odniesieniu do Australii i Oceanii kolonizacja i polityka władz brytyjskich.	**1**	
32.	**A.**	secesja	**1**	**2**
	B.	kubizm	**1**	

33.		Przykładowe odpowiedzi: • Działania zbrojne (Walki) na froncie wschodnim w latach 1914–1918. • Front wschodni w czasie I wojny światowej.		**1**
34.	**A.**	[prezydent Stanisław] Wojciechowski	**1**	**2**
	B.	• zamach majowy • przewrót polityczny dokonany przez J. Piłsudskiego w wyniku zamachu stanu	**1**	
35.		Konstytucja marcowa: 2, 3 Konstytucja kwietniowa: 1, 4	zdający otrzymuje po 1 pkt za wskazanie zapisów właściwych dla konstytucji	**4**
36.		Zdający powinien wskazać trzy wydarzenia spośród: • rewolucja 1905 roku (wydarzenia 1905 roku) • Bitwa Warszawska/Cud nad Wisłą • atak ZSRR na Polskę w 1939 roku • mord katyński	1 pkt za każde wydarzenie	**3**
37.		2. prawda	**1**	**2**
		4. prawda	**1**	
38.		Obrona Westerplatte – A	**1**	**2**
		Bitwa o Monte Cassino – B	**1**	
39.	**A.**	Wzrost liczby ludności utrzymującej z pracy poza rolnictwem (spadek liczby ludności pracującej w rolnictwie).	**1**	**2**
	B.	<u>Przykładowe odpowiedzi</u> • uprzemysłowienie kraju • wzrost liczby miejsc pracy w przemyśle • migracje do miast	**1**	
40.	**A.**	Kryzys kubański [kryzys karaibski, kubański kryzys nuklearny]	**1**	**4**
	B.	2. Nikita Chruszczow	**1**	
	C.	3. John F. Kennedy	**1**	
	D.	Zdający powinien wyjaśnić, że przyczyną konfliktu było rozmieszczenie na Kubie radzieckich rakiet. <u>Przykładowe sformułowanie</u>: Na Kubie rozmieszczono radzieckie rakiety, które bezpośrednio zagrażały terytorium USA.	**1**	